

קול צופיך

מרן הראשון לציון הרה"ג המקובל הא-לקי הרב מרדכי אליהו זצוק"ל

ויקרא- תשנ"ט - מאת מרן הראשון לציון הרה"ג מרדכי אליהו זצוק"ל

השיעור לעילוי נשמת :

מרן הראשון לציון הרה"ג מרדכי אליהו זצוק"ל

פרשת השבוע : ויקרא

השיעור נמסר ע"י הרב מרדכי אליהו זצוק"ל, בשנת תשנ"ט.

הלכות חג הפסח

ר"ח ניסן ראש החודשים, מר"ח מרגישים את הפסח, יש אנשים שלא אוכלים מצה כבר מר"ח ניסן. לפי הדין רק בערב פסח אין לאכול מצה ודי לנו מה שהוסיף הבא"ח מליל ערב פסח. אומר הבא"ח, בדיקת וביעור חמץ זה ביטוי לאהבת עם ישראל את הבורא יתעלה ויתברך. וכך הוא אומר, מדוע אדם אוהב לאכול? אדם אוהב דגים, הוא אוהב דגים באמת? הוא אוהב את עצמו ורוצה לאכול את הדגים, אוהב את גופו, לכן אם יביאו לו אוכל סרוח שמזיק לגופו - לא יאכל. זה בגשמיות אולם ברוחניות גם כן יכולה להיות אהבה לשם מטרה.

אנחנו אוהבים את הקב"ה והביטוי לכך הוא, שלמרות שאנו אוהבים לאכול לחם ועוגות ושאר חמץ, אנו לא אוכלים אותם בפסח כי ה' מצווה, בדיקת חמץ, ביעור חמץ, והבטוי לאהבה הגדולה היא ראשית אוהבים את ה' וזה העיקר ומקיימים מצוות מתוך אהבת הבורא "וזה הדרך אשר ישכון אור לנדבקים בו יתברך".

אבל אם אדם אוהב את טובתו וחיי עולם הזה "ואוהב את ה' כדי שינחילנו עולם הזה וטובתה הרי זה אוי לו" (בן איש חי ח"ג דרשת שבת הגדול א) כלומר לעבוד את ה' שלא ע"מ לקבל פרס. אומר הבא"ח לעיתים אנו מדקדקים לשמור ולכבד כל פירור של לחם שלא יתבזה ובער"פ אנו שורפים ומבערים את החץ. חמץ ושאר רמז ליצר הרע. דבש ומתיקות רמז לתאוה. כל שאור וכל דבש לא תקטירו ממנו אשה לה' (ויקרא ב, יא) לא תאוה ולא גאוה.

אבל לעיתים צריך "ויגבה ליבו בדרכי ה'" והביא על זה משל: פעם היה מלך גאה - בלתי נסבל - ביקש חכם שיצאו לטייל, הגיעו למקום שיש שם אשפה וצואה, המלך רץ מהר החכם עמד והסתכל שאל המלך מה מצאת כאן להסתכל? אמר החכם האשפה מדברת איתי, שואלת מה אתם בורחים ממני מי הפכני לאשפה לא אתם? היה פרי יפה אכלתם וזה התוצאה אתם סבתם את הריח הרע הזה. שאל המלך, אשפה מדברת?

אמר לו כן, אשפה מדברת, מה אתה מתגאה. הרי סופך זבל קיבל המלך על עצמו להיות ענוותן, אבל מלך לא יכול להיות ענוותן גדול. שוב הלכו ליד אשפה וחכם עומד, והמלך מזדרז, אומר החכם כי מדברת איתו האשפה אומרת אני בסדר אתם מזבלים בי את האדמה, ואני מצמיחה לכם פירות הרי גם 'מאשפות ירים אביון'.

היינו לפעמים התאוה והגאוה רצויה במידה מועטת. כלומר יש זמן שצריך לכבד פירווי לחם, ויש זמן שצריך לבער אומר הבא"ח שבערב פסח אם אדם גר אצל גויים לא יזרוק לחם ברחוב, הגויים לא מבינים את הסיבה ויזלזלו בעם ישראל שמוזלזלים בלחם. הישמעאלים לא מזלזלים בלחם לכן לא יזרוק (ע"פ באורח חיים עמוד ד' ובא"ח פרשת צו אות י').

פרשת הנשיאים

קוראים בפרשת הנשיאים בפרשת נשא, דבר יום ביומו. יש אנשים מרוב חשק גדול הוציאו ס"ת לקריאת פרשת נשיאים ואנו קוראים במחזור ובגללם י"ב ימים אנו לא אומרים תחנון בכל חודש ניסן, כי ביום י"ג אסרו חג לנשיאים, י"ד ערב פסח, 7 ימי פסח. ומאחר ורוב החודש הוא כעין יום טוב כל החודש בשמחה בלי וידוי בלי נפילת אפיים (ע"פ שו"ע סי' תכט).

ברכת האילנות

הגמרא (ברכות מג, ב) "אמר רב יהודה האי מאן דנפיק ביומי ניסן וחזי אילני דקא מלבלבי אומר: ברוך שלא חיסר בעולמו כלום, וברא בו בריות טובות ואילנות טובות להתנאות בהם בני אדם". רש"י הסביר: "להתנאות - ליהנות".

כתב מרן בשולחן ערוך (רכו) "היוצא בימי ניסן וראה אילנות שמוציאין פרח אומר: בא"י אמ"ה שלא חיסר בעולמו כלום וברא בו בריות טובות ואילנות טובות ליהנות בהם בני אדם".

כתב הברכי יוסף (שם) בניסן דווקא וכן כתב כה"ח ס"ק א' אבל המשנב"ר (שם סק"א) כתב לאו דווקא בניסן. ג"ע ותפארנו הבא"ח פסק בהגדת (אורח חיים הלכה י) שמברכין דווקא בניסן, וכך היא ההלכה ובאייר יברך בלי שם ומלכות. הבא"ח אומר שהנשמות נמצאות בניסן דווקא, לא באדר ולא באייר!

ברכה בשדה

עפ"י הגמרא "היוצא" כתב הרב בא"ח (שם הלכה ח) "טוב לצאת מחוץ לעיר, "האי מאן דנפיק", ואם הוא אנוס ומי שאין בו כח - מותר לברך תוך העיר" (הרב פרי אדמה, וכן כתב כה"ח אות ג) וכן נוהגים.

אילנות ערלה

בתשובת רב פעלים (או"ח ב, לו) כתב שאין מברכין ברכה זו על אילן המורכב באיסור. ובתשובת (ח"ג ט) כתב שמוותר לברך על פירות ערלה. והטעם כי הברכה על אילן ואילן ערלה לא נעשית בו עבירה ואילו אילן מורכב נעשה בו איסור.

ברכה על פריחה

כתוב "אילני דמלכלי היינו דווקא בפריחת הפרח ולא בהתחדש העלים (משנב"ר) וגם לא על פירות אלא על הפרחים דווקא. ממרן נשמע שכל עוד שלא גדל הפרי אפשר לברך וז"ל "ואם אחר לברך עד אחר שגדלו הפירות לא יברך עוד" משמע שאם רק נראה הפרי בקטנותו מברך. אבל כתב האשכול הובא בהגדת אורח חיים אות י"א "וצריך שיהא בהם פרח, ולאחר שנפל הפרח, שוב לא יברך. כה"ח כתב שאם נפל הפרח, אעפ"י שראה פרי קטן - לא יברך אלא בלי שם ומלכות).

והמשנב"ר הביא שלדעת הגאון אם לא נגמר הפרי יכול לברך ועל כל פנים אם נגמר הפרי ממש שכבר יכול לברך עליו שהחיינו, לא יברך (וראה ברכ"ה סעיף ג בענין ברכת שהחיינו על פרי ולמי שברך בשעת הראיה שזה דווקא עד שנגמר תשלום גודל הפרי!). ולמעשה מי שאין לו אלא עץ עם פרח שנגמר והנץ רימון ולא גדל

קול צופיך

מרת הראשון לציון הרה"ג המקובל הא-לקי הרב מרדכי אליהו זצוק"ל

ויקרא- תשנ"ט - מאת מרת הראשון לציון הרה"ג מרדכי אליהו זצוק"ל

חוקך, ובודאי תקרא ק"ש. אבל כאן פעם בשנה אדם בודק חמץ ואם ימשך בלימוד עלול לשכות, ואני מוסיף יצה"ר זה חמץ, הוא לא סובל שבדקים חמץ והוא יפריע לכן אומרים כאן תפסיק ומחמירים יותר (עיין ר"ב, סי' ב). וע"כ חז"ל אומרים (פסחים ד, א) אמר אביי "הלכך האי צורבא מרבנן לא לפתח בעידיניה באורחא תליסר דנהגי ארבסר דלמא משכה ליה שמעתיה ואתי לאמונעי ממצוה". ברור הוא שיצה"ר מתגרה בתי"ח יותר מבאחרים.

הבא"ח ע"ה שואל מי שהתחשק לו ללמוד תורה בערב פסח, האם זה מועיל שישים שומר עליו לזרוזו לבדיקת חמץ ואומר אולי גם כשומר יהנה מלמוד התורה שלך וישכח (ר"ב שם) וכן שזה לא תדיר. המפרשים האחרונים מוסיפים כותב המגן אברהם מבעוד יום, משמע שאם התחיל בלילה באיסור פוסק כי בדיקת חמץ דאורייתא! והגאון הביא מחלוקת אם זו דאורייתא או דרבנן. ולדעת המג"א שם רק בתורה מועיל אם התחיל לפני הזמן אליבא דשו"ע ולא לדבר הרשות.

הגמרא אומרת שמדאורייתא (ד, ב) בביטול בעלמא סגי, רש"י "דכתיב - תשביתו ולא כותב תבערו, הרי השבתה בלב והבדיקה דרבנן שואל התוס' על רש"י האם בחול המועד מועיל תשביתו? רק לפני הזמן! אלא אומרים מדין הפקר (וזה לא כל כך קל). בשו"ע (סי' תלד, סעי' ב) לא מוזכר "ולחוי הפקר כעפרא דארעא".

רק האחרונים הזכירו (משנב"ר ס"ק ח) אבל לפי השו"ע והרמב"ם ורש"י לא אומרים הפקר למה? אם אני מפקיר ספר, מתקרב אדם ואני לא מסכים שיקח את זה לפי ההלכה אם חזרת בי כל עוד שהוא לא זכה זה שלי אם אדם מפקיר חמץ אם מישוהו לא לקח זה שלי. ויש מי שאומר אתה צריך להפקיר בפני שלשה (ולתוס' ג' מדרבנן גם בינו לבינו) (עיין תוס' ד"ה מדאורייתא).

התוס' (דף ב ד"ה אור) שואלים למה צריכים לבדוק הרי בביטול מספיק. ותרצו מאחר ואדם לא בדיל מהחמץ שמא ימצא עוגה נאה וישכח שזה פסח ויאכל. ולדעת הר"ן הביטול הוא קשה להבנה ובפרט לפי הרמב"ם (סי' הלכה ב) וע"כ צריך בדיקה. ולדעת הר"ן מהתורה התשביתו בדיקה וביעור החמץ או ביטול. והטעם שהחמירו חז"ל והצריכו בדיקה אע"פ שבטל כותב הר"ן (שם בד"ה ומה) מפני שאדם רגיל לאכול חמץ ולא בדיל מיניה. ועוד טעם, שהוא חמור מזה שיש בו איסור כרת וכן התורה מחמירה מטעם זה לעבור בבל יראה ובל ימצא משא"כ בשאר איסורים.

זריקת חמץ ברחוב

כשיש לול לא צריך בדיקה כי התרנגולים יאכלו כמו שכתוב בשו"ע: (תלג) "אמצעה של חצר אינה צריכה בדיקה שאם היה שם חמץ, העורבים ושאר עופות המצויים שם יאכלוהו וה"מ מספק חמץ, אבל ודאי חמץ - לא".

וכתב הרמ"א: "הגה, אבל לקמן סימן תמה סעיף ג', מבאר דמותר להשליך חמץ במקום שהעופות מצויים שם, כ"ש שא"צ לבער משם ואפילו חמץ ודאי עד לאחר זמן איסורו".

כלומר יש לכאורה סתירה בין השו"ע הזה לבין השו"ע בסימן תמה ששם כתב השולחן ערוך (בסעיף ג) "קודם זמן איסורו יכול להשליכו במקום שהעורבים מצויים שם ואם מצאו אחר זמן איסורו שלא אכלוהו העורבים אעפ"י שהמקום הפקר לא יניחנו שם אלא יבערנו" (ועיין למש"ב שם תלג ס"ק כח וסי' תמה ס"ק יז-יח וכה"ח תלג ס"ק נג וסי' תמה ס"ק ל).

הפרי. יברך בלי שם ומלכות אע"פ שלדעת הלבוש כדעת הגאון, לא כן מנהג העולם (עיין כה"ח שם ס"ק ט).

האם אפשר לברך בראיה שניה?

על ראית פרי לענין ברכת שהחינו כתוב ברמ"א רכ"ה 'ואם לא בירך בשעת ראיה ראשונה יברך בשעת ראיה אבל המג"א אומר אם לא ברך בראיה ראשונה הפסיד את הברכה. אך זה לא דומה לברכת האילנות.

ולמשל אם היום אדם יראה באדר עץ עם אילנות או ביום חמישי ר"ח ניסן ראה ולא בירך אומר כף החיים שראיית אילנות זה לא כמו ראיית או אכילת פרי חדש שלאחר שנהנה אינו יכול לברך, כאן ההנאה באה עם הברכה - לכן אם אדם ראה בר"ח ניסן ולא ברך יכול לברך כל חודש ניסן אעפ"י שראה לפני כן וכן סברת המאמ"ר (עיין כה"ח שם ס"ק ז).

נשים

יש אומרים שנשים מברכות ויש אומרים שנשים אינן מברכות ויש אומרים שתברך בלי שם ומלכות. (הר צבי קי"ח שתברך. בא"ח כתב בפרשת עקב ט' על ברכת החמה משמע מדבריו שלא תברך).

חיוב הברכה

כתוב "היוצא בימי ניסן, האם ברכה זו היא חיוב, ללכת ולחפש אילנות מבלבלים או שהיא רק למי שיצא וראה? לפי דרשת הבן איש חי יש חיוב! והוא שואל מה זה בריות מאן דכר שמייהו? הרי הברכה היא על האילנות?! ומבאר, שזהו רמו לנשמות שמתדבקין באילנות "ולזה אמר 'בריות טובות ואילנות טובות' - שיברכו עליהם בני אדם ומתקנים אותם (או"ח שם דף עב).

מנהגים בברכת האילנות

רצוי לברך על שני אילנות משני סוגים, ואפשר על שני אילנות מסוג אחד (הלקט ח"ב כ"ח כה"ח אות ב' ה' ח' ואוה"ח ט). יש ליתן ד' פרוטות לצדקה כעד כל הרוחות המצפצפות והנשמות המצפצפות ולע"נ כל מתי ישראל ואם אביו ואמו אינם בחיים גם לע"נ (אוה"ח ו' כה"ח ח'). למעשה, יש לבדוק חמץ ואח"כ ללמוד תורה.

בדיקת חמץ

מה הדין באדם שהתחיל ללמוד או התחיל לאכול 1/2 שעה לפני זמן בדיקת חמץ האם חייב להפסיק?

כתוב בשולחן ערוך ייזהר אדם שלא יתחיל בשום מלאכה - ולא יאכל עד שיבדוק. ואע"פ שיש לו עת קבוע ללמוד תורה לא ילמד עד שיבדוק. ואם התחיל ללמוד מבעוד יום אין צריך להפסיק הגה וי"א שצריך להפסיק וכן נראה לי עיקר (שו"ע סי' תלא). הכ"ח (בס"ק כג) פסק שיש לנהוג כהרמ"א ויש משמע מרב ברכות דלהלן.

השו"ע כתב אם מבעוד יום אין צריך להפסיק, אבל אם התחיל בערב צריך להפסיק. והטעם כתב המג"א (שם ס"ק ז) כי בדיקת חמץ מהתורה כל עוד שלא בטל.

שאלו המג"א, ט"ז, ב"ח בא"ח (ברב ברכות) למה הרי יש דין שלפני ק"ש דאורייתא אסור להתחיל לאכול אבל אם התחיל מבעוד יום יכול להמשיך. למה בבדיקת חמץ צריך להפסיק לפי הרמ"א? כתב הרב ברכות והברכ"י, בקי"ש כל יום אתה קורא ק"ש זה לחם

קול צופיך

מרון הראשון לציון הרה"ג המקובל הא-לקי הרב מרדכי אליהו זצוק"ל

ויקרא- תשנ"ט - מאת מרון הראשון לציון הרה"ג מרדכי אליהו זצוק"ל

א"כ אם יש חשש למכשול והוא שמישהו ילמד ממך לקחת לימון! משמע מכאן שאם אין חשש שילמדו ממך, תעשה דבר שלא תשכח ביעור חמץ. אבל הפרי חדש אומר - לא תעשה כן. רבנו האר"י ז"ל אומר יש עשרה כתות דמסאבותא, אנו לוקחים פתיתים ושורפים למחר את עשר הטומאות, לא רק בשביל ביעור חמץ! אמרו האחרונים אל תקח לחם שיתפורר או חמץ נוקשה, והוסיפו טוב לקחת שקית נילון ובפנים פחות מכזית חמץ ותקשור חזק ותפור עשר שקיות כאלו.

יש אנשים שיש להם כח זכרון נפלא, יש אנשים שכחנים. יש אנשים תלוי מתי בבוקר זוכרים, בערב שוכחים.

אם האדם יפזר, או אשתו - עבדה האשה כל כך קשה - ועכשיו ישכחו, בדק ומצא 4, 5 והשאער לא זוכר היכן הניחם ויצטרך לבדוק שוב.

לכן טוב ביותר לכתוב מראש היכן הונח החמץ והאשה תשים בכיס. ואח"כ יבדקו. ולא נכנס לספקות כי אם לא מצא את כולם, יש מי שאומר שצריך שוב לבדוק.

אבל רבנו האר"י ז"ל שאמר עשרה פתיתים לא בשביל 'ברכה לבטלה' אלא בשביל לבטל הטומאה וכך יבטל הקב"ה את הטומאה של אדם ואדם.

ביעור חמץ

הבא"ח בספר 'הוד יוסף' (סי' נא) דרש בחריפות ושאל אדם נמצא בבבל, בירושלים ויש לו חמץ באמריקה, ויש הבדל בין הזמן כאן ושם. מתי יש לשרוף חמץ? מי שיש לו חנות באמריקה, לפי האדם או המקום?

הבא"ח אומר לפי האדם היכן שהוא נמצא. הרב עונג יום טוב (סי' לו) אומר היכן שהחמץ נמצא 'מבתיכם'. (ועיין שד"ח סי' ה אות י"ח) וכן אם ילד נולד בחו"ל ביום ובארץ לילה והובא לארץ למתי נמול, לפי ימי חו"ל או לפי הארץ? וכן לענין שבת אם האדם שבת ועשה הבדלה והלך למקום אחר ששם טרם שקעה השמש או הלך ביום שבת למקום אחר שהשמש שוקעת מוקדם ונמצא שלא שמר שבת כ"ד שעות (ועיין בסוד ישרים ת"ב סי' ד) עיי"ש.

מלח

אומר הבא"ח שצריך להוסיף מלח בצלחת לסימנא טבא. וגם יקח סכין לגרד מקום.

והמשנב"ר (בסי' תלג, ס"ק מו) אומר לקחת נוצה - מצד אחד דקה ומצד שני כמו מברשת. תגדר ותטאטא. היום אפשר לקחת מברשת שיניים טובה, ויחצצנה בקצה השני, או יקח מברשת קטנה. ומה שלוקח מלח כי 'ברית מלח' ועוד מי שרואה נקב ולא יכול להוציא ממנו כלום, יסתום אותו במלח או יוסיף ויקח קצת 'גבס' ובחור כזה יש גבס, או יכין נייר דבק לארון וידביק חזק בחריץ הארון, ושם תהא קבורתו של החמץ ולא יצא בפסח!

בתי ספר בבתי ספר מרשים לילדים להביא אוכל לבית הספר, בישיבות מפסיקים ללמוד ב"ח ניסן וממשיכים ללמוד במקום אחר.

יש לכל תלמיד ארון שלו (אולי מושאל או מושכר!) אם כך צריך לבדוק עם נר בלי ברכה, הרי זה ארון שלך! וכן בבתי כנסיות ובתי מדרשות, הרי צריך לבדוק אותם.

פעם אמרנו שגם בספר תורה צריך לבדוק, פעם זרקו טופי חמץ ונכנס בין הקלף או שכל השנה כולה יבדקו את הספר לפני שמחזירים אותו.

ואם תשאלו למאי נפקא מינא למי יש רפת היום? יש נפקא מינא גדולה בהלכה לענין זה. אדם זרק ברחוב חמץ לפני זמן איסורו - זרקתי לאשפה, ליצפרדעי - אני צריך בזמן איסורו לבדוק? כתוב בשו"ע זרקת לעורבים צריך לבדוק. אחר זמן האיסור חייב לבער.

בתל"ג לא אומר כך השו"ע. יש פירושים רבים לכך. בשו"ע רבנו זלמן הסביר, מותר לך ביום י"ג לזרוק פירורים לעורבים אבל מחר עליך לבדוק אם אכלו או לא (ולא תמיד אסור לזרוק ביום י"ג).

הט"ז והמג"א אמרו, אם זה בחצר שלך אתה חייב בהגיע הזמן לבדוק אם אכלו או לא אבל ברחוב לא אכפת לנו (ועיין באר הגולה שם).

אבל בשו"ע כתוב אעפ"י שהמקום הפקר לא יניחנו שם. ויש מי שאומר יבערנו - זו עצה, זה לא חיוב! לבער חמץ (עיין כה"ח ס"ק ל). עיין להגאון (תלג, ס"ק יד) שהאר"י להסביר את המחלוקת בין מר"ן למור"ם. ועיין ש"י"א בסי' תל"ג איירי בחצרו או בחצר השותפים ובסיק תמ"ה ברשות הרבים. וי"א שהפוך בתל"ג רשות הרבים, עיין שם. ומאחר ויש דעות בזה צריכים לברר מה דין פח אשפה, מה דין חדר אשפה, מה דין "צפרדעי". האם יש להם דין חצר או דין חצר השותפים או דין של רשות הרבים, הפקר מוחלט.

פח אשפה

אם כתוב 'הצפרדעי' שייך לרחוב מסוים. יש לאדם פח אשפה בבנין כלומר שפח אשפה שלך! אז חמץ שזורקים שם אתה זוכה בו! חצר שלך! ובחצר שלך אפי' אם זרק לפני הזמן כשיגיע הזמן חייב לבער או מטעסן שמא יבוא אדם אחר ויקח את החמץ. ויתכן אם ישים בנילון שחור ומה שכתוב חייב לבער כשרואים.

לכן כדי לא להיכנס למחלוקת זו יש ללמד את ראש העיר וחברי העיריה וכל אדם, שיגיד "אני לא מתכוון לזכות בחמץ שיהיה בצפרדעי! או בפח האשפה" ולא יסמוך על מה שהוא הפקיר. מי שיש לו הרבה חמץ, לא יזרוק בערב פסח אך אתה תגרום בשעה זו למישהו שיכשל. לכן יזרוק בלילה, ומסתמא יקחו את החמץ והאשפה לפני זמן האיסור.

ובאמת, לכל עיר, מושב, שכונה יש דין אחר, לא בכל מקום יש 'צפרדעי' יש מקומות שלכל אחד יש פח שלו, 'כלים מכלים שונים'. לכן, הטוב ביותר לזרוק חמץ, ולשטוף את פח האשפה לפני זמן האיסור ועדיף בלילה הקודם.

עשרה פתיתי חמץ

כתוב בשולחן (תלב) שיש מקומות שנוהגים להניח פתיתי חמץ כדי שלא תהיה ברכה לבטלה ואם לא נתן לא עבר. ובתמ"ה כתב הרמ"א שאם לא מצא חמץ ישרוף הכלי שלקח לבדיקה כדי שלא ישכח חובת ביעור. הפרי חדש (המובא בכה"ח שם ס"ק לג) כתב לא שמענו שצריך לשרוף כלי ויש עדות שקונים כלי מעץ ושורפים ולא חבל על איבוד ממון? כי כך כתב הרמ"א למי שנוהג כך. והגאון הביא ראיה, הגמרא (סוכה לא) אומרת אם יש לאדם ג' מינים בלי אתרוג האם יקח לימון וינענע בלי ברכה? הגמ' אומרת לא! הגמרא אומרת בס"ד שלא תשכח מצות אתרוג. ואעפ"כ במסקנא לא יקח שמא. כלומר שיש מקום לעשות מצוה זו לעתיד

קול צופיך

מרן הראשון לציון הרה"ג המקובל הא-לקי
הרב מרדכי אליהו זצוק"ל

ויקרא- תשנ"ט - מאת מרן הראשון לציון הרה"ג מרדכי אליהו זצוק"ל

גם בעבודה במשרד, בארון, במגירות, בערב פסח לא עובדים, אבל ביום י"ג יבדוק את המקום שלו ואל תתבייש תקח נר, אלא אם כן יש לך אור יום גדול ואל תגיד נקיתי לכן מי שיש לו תיק אוכל יבדוק!

בדיקת חמץ לפני י"ד

מי שאינו בבית בליל י"ד, (מילואים וכו') זו מחלוקת שאין דוגמתא! בין הבי"ח 'תורת שבת' 'חוק ליעקב' 'חוק יוסף' מחלוקת גדולה. יש מי שאומר אתה חייב לבדוק בליל י"ג! (יש תשובה ברב ברכות על כך בסי' ב' אות ב' שלדעת הברכ"י נעלם מהפוסקים ירושלמי ריש פסחים).

למעשה, יוצא ביום י"ג - יבדוק ולא יברך. אם בדק בליל י"ג ונסע, וחזר הביתה לפני ליל י"ד חייב לבדוק שוב ויברך ואם בירך בליל י"ג יבדוק בליל י"ד בלי ברכה (עיין כה"ח שם ס"ק פב).

ספרים

יש להזהר ביותר בספר הלכות פסח לא לשים ליד פירורים כל השנה אבל אם בפסח פתח וראה משהו איך יבדוק? וע"כ כל השנה לא יאכל ליד ספר פתוח ואם אכל יבדוק דף דף או ישמור אותו עם החמץ.

השנה יחול ר"ח ניסן ביום חמישי.

ערב ר"ח ניסן ביום רביעי המולד ביום ד' בצהריים. מה זה משנה מתי המולד? יש נפקא מינה גדולה!

מי שצם בערב ראש חודש, כותב הבא"ח (פרשת ויקרא ש"ש אות ד) אעפ"י שהחודש מתחיל ביום חמישי, כשהמולד בצהריים אי אפשר לצום. לכן מי שנוהגים לצום בערב ר"ח יצום ביום שלישי (וגם וידוי לא אומרים ולא תקון חצות וכו') לא לחנם מודיעים לנו מתי המולד הטעם הרגיל בשביל שנדע מתי קידוש החודש.

ר"ח זה יו"ט לנשים שאינן עושות בו מלאכה, בר"ח ניסן יש מעלה לנשים יותר מכל ראשי חודשים כי יצאו ממצרים בזכות נשים צדקניות! על כן בר"ח ניסן יקפידו יותר לא יעשו עבודה קשה! ומה עם הניקוי לפסח? יעשו לפני או אחרי ר"ח! לכן כתב הרב 'ידי חיים' שהאשה תלבש תכשיטים מיוחדים בר"ח, וזה יזכיר לה שלא לעשות מלאכה בראש חודש.

ועוד, כותב הרמב"ן יש אנשים שמדברים בתאריך לועזי. וצריך לדעת שמצות החודש הזה לכם ניסן ראש חודשים בחודשים יהודיים.

ועוד המצוה הראשונה - דברי רש"י - היא ר"ח הזה לכם הקב"ה מסר את הלבנה שמש וכוכבים ומזלות בידי חכמי ישראל הם קובעים מולד, ר"ח וחגים ואם זו מצוה ראשונה בתורה יש לנצל אותה ובעיקר שיש בה אמונת חכמים.

וכשאומר היום א' בניסן מקיים מצוות עשה דאורייתא של החודש הזה לכם.

יה"ר שהראש הזה יהיה לנו לא רק לראש חודשים אלא שנוכה להקריב קרבן פסח בעתו ובזמנו כהנים בעבודתם, ליום בדוכנם וישראל במעמדם, אכי"ר.

*רוצים לקבל קול צופיך באמייל כל שבוע !!

שלחו לנו בבקשה באמייל ל- webmaster@harav.org

